

De kracht van verbeeldend ontwerpen bij de Adaptieve Uitvoeringsstrategie Maas

Presentatie Klimaatconferentie

27 juni

Eindhoven

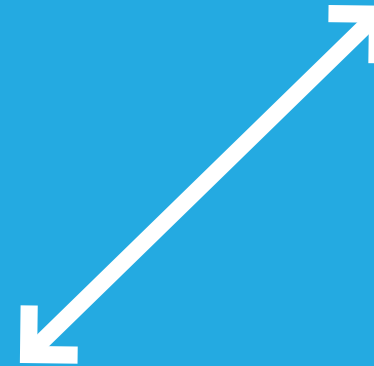
**Maatregelpakketten
Deltaprogramma**

Regionale Ambities

- stedelijk
- economisch
- ecologisch
- infrastructuur
- agrarisch
- ...

**Ruimtelijke
kwaliteit
+
Duurzaamheid**

Gebiedskwaliteiten

- cultuurhistorie
- watersysteem
- landschap
- infrastructuur
- landbouw
- steden
- natuur
- ...

Wisselwerking met bestaande en al lopende projecten

Aanpak

- **4 schaalniveaus: internationaal, nationaal, regionaal (Maasbreed), 4 deelgebieden**
- **Balanceren: op Maasbreed niveau nuance willen aanbrengen én diep de regio in duiken**
- **Voortbouwen op regionale ruimtelijke kaders**
- **Wisselwerking met bestaande en al doorlopen projecten**

Internationale positionering

internationaal
nationaal
regionaal
deelgebied

Grillige regenrivier met grote pieken en dalen in afvoer

Grotere extremen door veranderend klimaat

Rotsachtige delen in de Ardennen verheven de dynamiek

Grote pieken in de winter

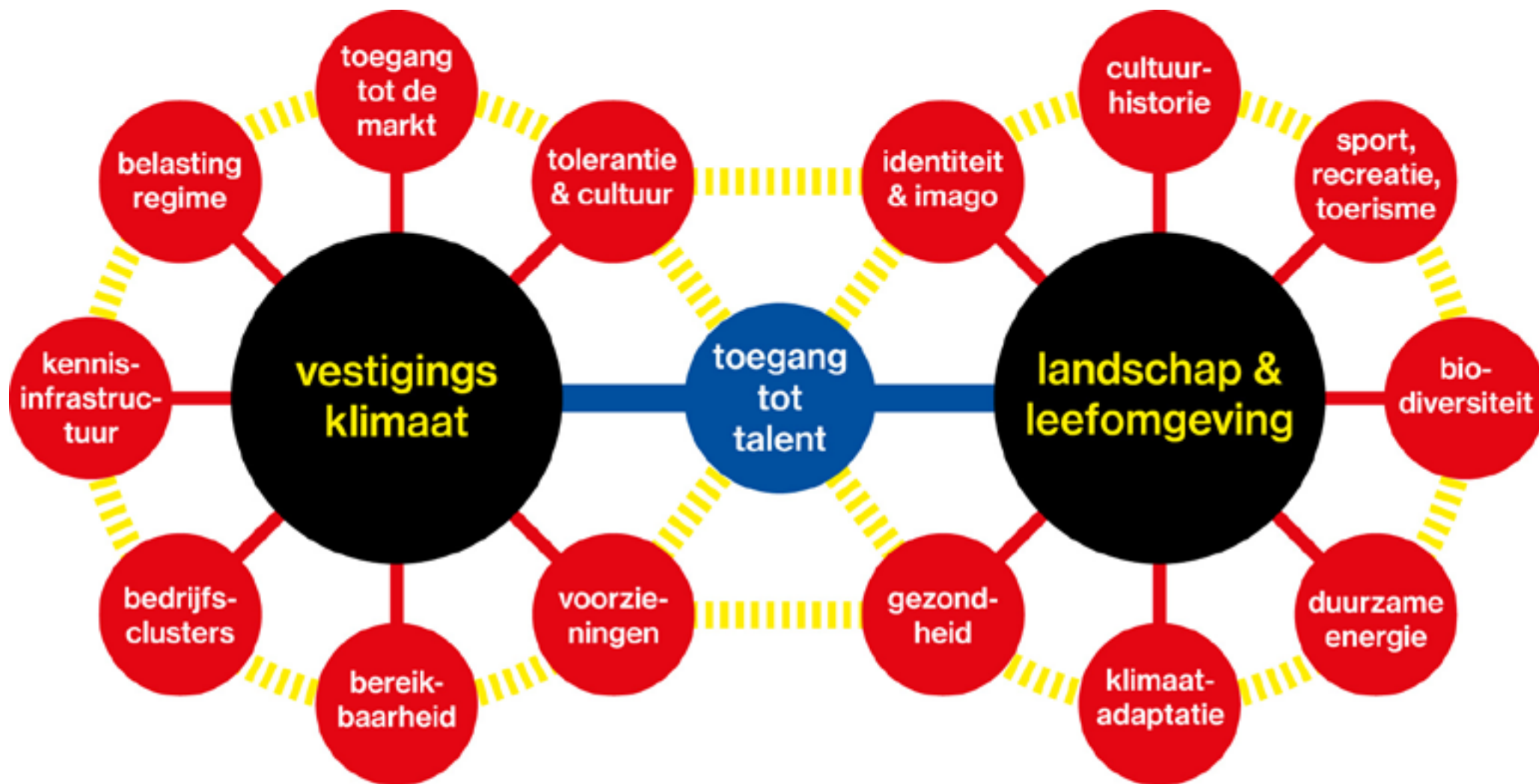
Zeer lage afvoer in de zomer

Nationale betekenis

internationaal
nationaal
regionaal
deelgebied

Rijk rivierenlandschap in een uiteengelegde metropool

Belangrijke pijler vestigingsklimaat (bron: Spot On)

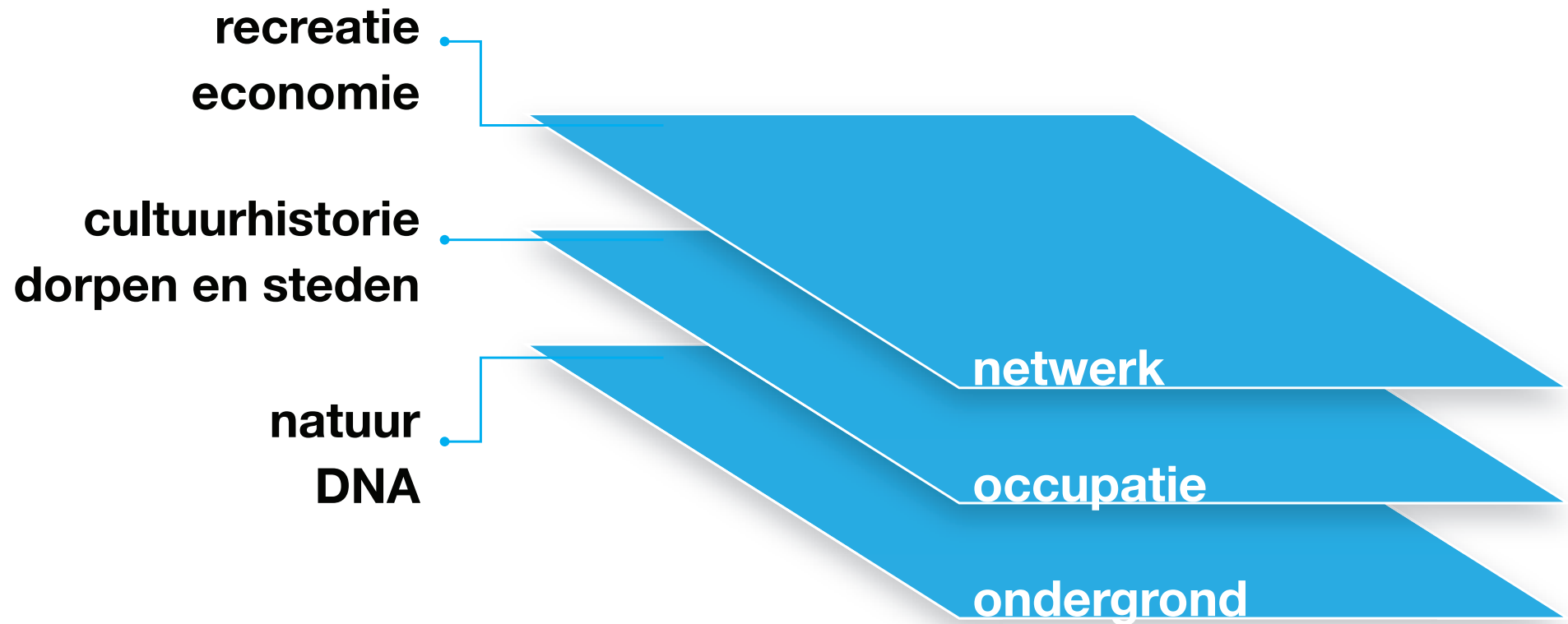
De Biesbosch: de Maas heeft een belangrijke functie voor de zoetwatervoorziening met diverse inlaatpunten en reservoirs

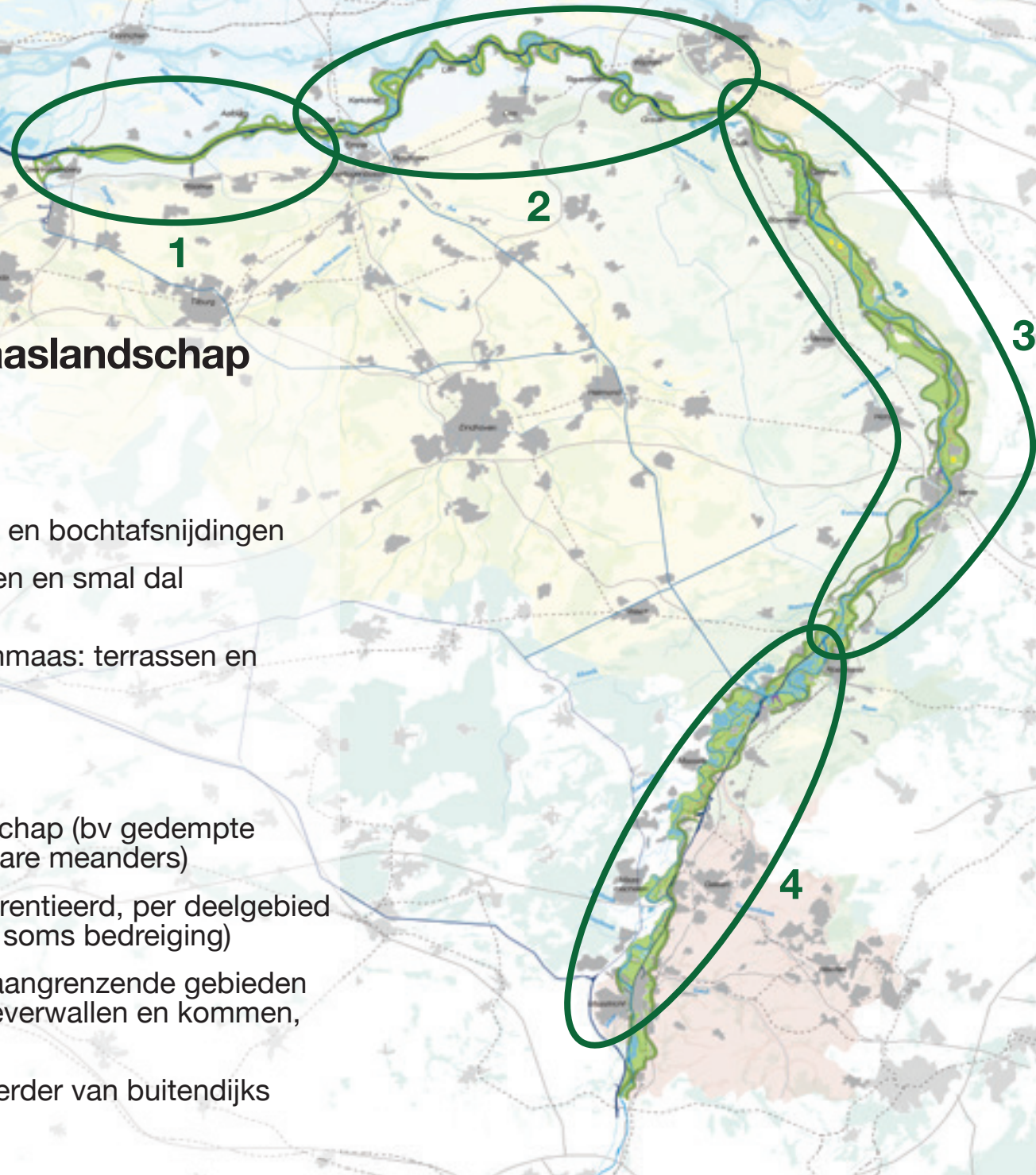
De Maas bij Maastricht: de rivier heeft een belangrijke functie voor de scheepvaart

Regionale diversiteit

De zes thema's

internationaal
nationaal
regionaal
deelgebied

Het rijke DNA van het Maaslandschap

Huidige belangrijke gebieden

1. Bergsche Maas (= kanaal)
2. Meanderende Maas: meanders en bochtafsnijdingen
3. Noordelijke Maasvallei: terrassen en smal dal (Peelhorst)
4. Kalkmaas, Grensmaas, Plassenmaas: terrassen en meanders

Kansen voor de toekomst

- Leesbaar maken van het landschap (bv gedempte geulen weer uitgraven, beleefbare meanders)
- Inpassing dijken is zeer gedifferentieerd, per deelgebied een eigen opgave (soms kans, soms bedreiging)
- Aansluiten op, verbinden met aangrenzende gebieden (o.a. Maashorst, Biesbosch, oeverwallen en kommen, Heuvelland)
- Extensieve landbouw als beheerder van buitendijks rivierenlandschap

Julianakanaal

Maas (met bakenbomen) en oude meander bij Keent

Grindbanken in de Maasvallei

Kronkeldijk bij Dieden

Perspectief per deelgebied

Perspectief voor de Maas in 2050

Toekomstige autonome ontwikkelingen en grote opgaven

- Verstedelijking, krimp, energietransitie

Rijk rivierenlandschap in uiteengelegde metropool

- Maas als ontspannen groenblauwe ader draagt bij aan aantrekkelijke leefomgeving en vestigingsklimaat

Regionale verschillen benut

- Elk deelgebied eigen verstedelijkingsdynamiek, landschappelijke identiteit en kansen voor de toekomst.

Ambitiekaart

Corridor van de Bergsche Maas

Kwaliteiten versterken door:

- Benutten brede dijken voor nieuwe functies
- Vergroten natuurwaarden en extensieve recreatie
- Ontwikkelen oost-west fietsroutes

Stad aan het Maasoeverpark

Maasoeverpark van de Meanderende Maas

Kwaliteiten versterken door:

- Parklandschap inspeland op landschappelijke verschillen
- Evenwicht tussen meanders en kanalisatie herstellen
- Eenheid in verscheidenheid van de dijktrajecten

Geopark van de noordelijke Maasvallei

Kwaliteiten behouden door:

- Herkenbaar en beleefbaar luwtelandschap
- Herkenbaarheid reliëf, beekherstel en ecologische verbindingen
- Toeristisch recreatieve ontwikkeling van parels langs de Maas

Stadspark aan de Maas

Stad aan de Plassen

Lazy River van de zuidelijke Maasvallei

Kwaliteiten ontwikkelen door:

- Rivierpark met samenhang in de identiteit
- Maasloop herkenbaar maken, kanalen kwaliteit geven
- Juiste mix tussen natuur en recreatie

Perspectief Meanderende Maas in 2050

- *Aaneengesloten landschapspark. Routes, meubilair, verblijfsplekken + onbekend programma*
- *Dijken: groen lint met dorpen, weerden als natuurgebied/ extensieve landbouw*
- *Evenwicht tussen meanders en kanalisatie herstellen, verscheidenheid en kwaliteiten dijktrajecten gehandhaafd, fijn netwerk van openbare paden en ruimten.*
- *Zuiderwaterlinie, recreatieve hotspots en kleinschalig wonen als belangrijke smaakmakers*
- *'s-Hertogenbosch: versterkte relatie met Maasoeverpark als belangrijk uitloopgebied.*

Landschapspark van de Bedijkte Maas

*Een rijk natuur- en
recreatienetwerk*

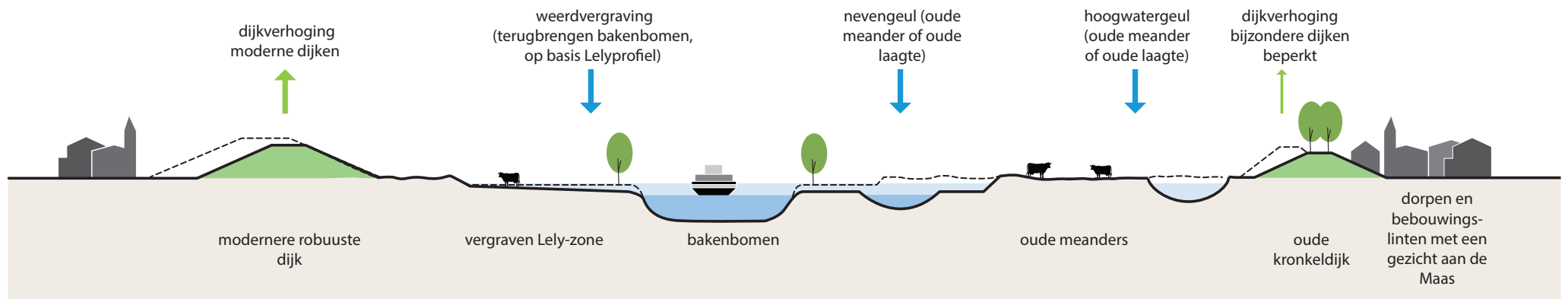
*Kanalitie en meanders
meer in balans brengen*

*Weerdvergraving
(terugbrengen
bakenbomen, op
basis Lelyprofiel*

*Eenheid in verscheidenheid
in het dijkenlandschap*

*Hoogwatergeul of
nevengeul (oude
meander of oude
laagte)*

Meanderende Maas: typen maatregelen

Leerervaringen

Leerervaringen

- Terughoudend zijn om kwaliteiten te beschermen, of juist maatregelen inzetten om gebieden te ontwikkelen
- Hoewel één Maas, toch duidelijke verschillen die vragen in uitwerking om ‘aanpak per gebied’
- Duidelijke knooppunten (bijv. rondom Maastricht, Venlo, Den Bosch) waar opgaven samenkomen. Soms versterken die elkaar, soms botsen ze.

Leerervaringen

- **Paraplu denken helpt enorm: voortbouwen op bestaande ideeën, ontwikkelingen, kaders**
- **Geen formele status geven, maar de denklijn breed communiceren**
- **Bestuurders lokaal, regionaal (en nationaal) in gesprek brengen over gedeelde ambitie**

Vragen

- Hoe houd je het gedachtengoed uit het Ruimtelijk Perspectief Maas vast in de verdere planvormingsfase?
- Hoe kunnen we bestuurders meenemen in lange termijn- en toekomstgericht denken?